

פקודות המטה הארצי			פקודות משטרת ישראל של המפקח הכללי
מספר: 12.06.01	תת-פרק: מדור רישוי	פרק: סיור ומבצעים	
שם פקודת המטה הארצי: רישוי עסקים			תאריך פרסום: 03/03/2021
			תאריך תחילה: 03/03/2021
			תאריך ביטול:
			נוסח: 1

תוכן העניינים

1. כללי
2. הגדרות
3. מסלולי רישוי
4. סמכויות פיקוח ואכיפה
5. שיקולי המשטרה בהפעלת סמכות הרישוי
6. הליך הטיפול בבקשה למתן אישור לרישיון או להיתר זמני
7. פיקוח על קיום התנאים
8. ביטול פקודת קבע

1. כללי

- א. עיסוק בעסק ללא רישיון או היתר זמני בעסק טעון רישוי, או אי קיום תנאי מתנאי רישיון, או היתר זמני או אי קיום הוראת תקנה שהותקנה על פי החוק, תקנות שהותקנו לפי סעיפים 9 עד 11 לחוק, מהווה עבירה פלילית שהעונש עליה הוא עד 18 חודשי מאסר או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין התשל"ז 1977.
- ב. שר הפנים קבע בצו, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים, עסקים מסוימים שהם עסקים טעוני רישוי, לשם הבטחת המטרה של "מניעת סכנות לשלום הציבור והבטחה מפני שוד והתפרצות".
- ג. משטרת ישראל מתמקדת בהפעלת סמכויותיה לאכיפת חוק רישוי עסקים בעיקר בעסקים אשר פעילותם ללא רישיון או היתר זמני או בניגוד לתנאים, מהווה סכנה לשלום הציבור ובטחונו.
- ד. הגורם המעניק את הרישיון או את ההיתר הזמני והמוסמך לסווג את סוג העסק הוא רשות הרישוי, ומשכך בקשה לקבלת רישיון עסק או היתר זמני לעסק טעון רישוי מוגשת לרשות הרישוי.
- ה. עסק שנקבע בצו כעסק טעון רישוי בהתייעצות עם השר לביטחון פנים – חובה על רשות הרישוי לקבל את אישורו של "נותן האישור" המשטרתי לפני מתן רישיון או היתר זמני לעסק.
- ו. החליטה רשות הרישוי שלא לדחות את הבקשה על הסף למתן רישיון או היתר זמני לעסק, המחייב קבלת אישור של נותן האישור המשטרתי – עליה להעביר את הבקשה לנותן האישור המשטרתי אשר בתחומו נמצא העסק.
- ז. החליטה המשטרה לסרב את בית העסק, לא יינתן לו רישיון או היתר זמני מאת הרשות. מבקש הרישיון רשאי להגיש השגה על הסירוב לגורם הארצי - רמ"ד רישוי בחטיבת האבטחה והרישוי.
- ח. מצאה המשטרה כי השתנה המצב שהוצג לה, בעת קבלת הרישיון, באופן המהווה סכנה לשלום הציבור ובטחונו, רשאית המשטרה לפנות לרשות הרישוי ולהודיע לה על הסרת אישורה (לאחר שימוע). תוך 30 יום תעדכן רשות הרישוי את המשטרה על ההליכים לביטול רישיון העסק (14 יום במקרה והוצא לעסק צו הפסקה מנהלי לפי סעיף 20 לחוק. ככל שלא בוטל הרישיון תוך 30 יום רשאית המשטרה לבטלו.
- ט. גם כאשר המשטרה אינה מהווה נותן אישור, ככל שיש בידיה מידע המעיד על מסוכנות לשלום הציבור ובטחונו, בסמכות המשטרה לפנות לרשות הרישוי ולהביע התנגדות למתן רישיון עסק או לבקשה לדחות את הבקשה לרישיון עסק. פנתה המשטרה כאמור, על רשות הרישוי החובה לשקול את עמדת המשטרה, בין יתר שיקוליה, בבואה להחליט אם לתת רישיון עסק או לשלול אותו.

2. הגדרות

לעניין פקודה זו

- א. "בקר אבטחה ורישוי" – מי שמונה למלא תפקיד זה ביחידת משטרה, וביחידות משטרה שלא מונה בהן עובד רישוי עסקים – רכז הסיור ביחידה;

- ב. "החוק" – חוק רישוי עסקים – התשכ"ח-1968;
- ג. "התקנות" – תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות).
- ד. "נותן האישור המשטירתי" – קצין משטרה אשר השר לביטחון הפנים הסמיכו לתת אישור מכוח סעיף 6(א) לחוק רישוי עסקים.
- ה. "צו" – צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013.
- ו. "רשות הרישוי":
 - 1) בתחום הרשות המקומית – ראש הרשות המקומית או מי שהוא הסמיכו לכך;
 - 2) מחוץ לתחומה של רשות מקומית – מי ששר הפנים הסמיכו לכך;
 - 3) לגבי עסק נייד שעוסקים בו בתחום רשות מקומית פלונית וגם מחוצה לה – תהא רשות הרישוי לגבי הרשות המקומית שבתחומה נמצא מרכז העסק;

3. מסלולי רישוי

- א. במסגרת תיקון 34 לחוק רישוי עסקים נקבעו מסלולי רישוי דיפרנציאליים המותאמים למורכבות העסק. בין היתר, מסלול רישוי על יסוד תצהיר, היתר מזורז א' (סעיף 6 על ס"ק השונים אשר אינו חל על פריטי רישוי הדורשים אישור משטרה) וכן היתר מזורז ב' ומסלול רישוי רגיל.
- ב. מטרת מסלולים אלה היא לקצר את הליך הרישוי באמצעות מתן הקלות לעסקים קטנים או שהסיכון להפעלתם נמוך, זאת בכפוף להגשת תצהיר של בעל העסק בו הוא מצהיר כי העסק עומד בתנאי המפרט האחיד המפורסם מראש, בהתאם לסוג העסק. בכדי למנוע פגיעה באינטרס הציבורי ולאייץ את החשש מניצול לרעה של ההקלות המוצעות, הוגברו ופושטו הליכי הפיקוח והאכיפה כלפי מי שהפרו את האמון שניתן בהם ומי שבחרו לפעול ללא היתר.
- ג. כך למשל, במקרה בו יימצא כי הוגש תצהיר שקרי ייחקר מגיש התצהיר בגין עבירה על פי סעיף 2א14 לחוק רישוי עסקים. הענישה המקסימלית על פי החוק היא לתקופה של עד 18 חודשי מאסר בפועל או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין התשל"ז 1977. מי שהורשע במתן תצהיר שקרי או בניהול עסק ללא רישיון בשנתיים הקודמות להגשת בקשתו, לא יוכל להגיש בקשה במסלול המקוצר.

4. סמכויות פיקוח ואכיפה של משטרת ישראל

- א. סמכות הפיקוח והאכיפה לגבי עסקים טעוני רישוי מסורה מכוח חוק לרשות הרישוי, למשטרה ולנותני אישור אחרים.
- ב. על מנת למנוע כפילויות באכיפה (כמו פתיחה בחקירה או מתן קנס) על ידי יותר מגורם אחד, יש לבצע את פעולות האכיפה בתיאום עם הגורמים האחרים.
- ג. משטרת ישראל מתמקדת בהפעלת סמכויותיה לאכיפת חוק רישוי עסקים, בעיקר בעסקים אשר פעילותם נעשית ללא רישיון או היתר זמני, או בניגוד לתנאים שנדרשו למלא, והם מהווים סכנה לשלום הציבור ובטחונו.
- ד. סמכויות משטרת ישראל לפיקוח, אכיפה, הוצאת צווי סגירה מנהליים ע"י משטרת ישראל וגורמים נוספים, צווים שיפוטיים וכו' מפורטים בנוהלי אג"ם.

5. שיקולי המשטרה בהפעלת סמכויות הרישוי

- א. שיקולי המשטרה בסירוב לאשר רישיון, היתר זמני או היתר מזורז ובקביעת התנאים חייבים להיעשות תוך התחשבות בצורך למנוע סכנות לשלום הציבור ובטחונו, ובצורך להבטיח מניעה של פעילות פלילית תוך ניצול פלטפורמת העסק.
- ב. במקומות המהווים מוקד משיכה למעשי שוד והתפרצויות כמו לדוגמה: תחנות דלק או עסקים להובלת כספים – העלולים להוות יעד להתפרצות ושוד, יש להביא בחשבון ולקבוע את אותם אמצעים הדרושים למניעת התפרצויות ומקרי שוד כאלו כמו: אמצעי אחסון ומיגון, אמצעי התראה, דרכי העברת כספים ועוד.
- ג. החומר עליו נשענת המשטרה כדי לקבל החלטה צריך להיות מבוסס על ראיות מנהליות שרשות מנהלית סבירה הייתה נסמכת עליו לשם קבלת החלטה, ובהתאם לשיקולים המנחים כמפורט בנוהל ביניהם: סוג העסק, המסוכנות הנשקפת מפעילות העסק לציבור וזהות מבקש הרישיון ועובדיו כולל עברו הפלילי ורקע מודיעיני הקשור אליו.

6. הליך הטיפול בבקשה למתן אישור לרישיון או להיתר זמני

אופן הליך הטיפול בבקשה למתן אישור לרישיון או היתר זמני ייעשה בהתאם להוראות המפורטות בנהלי אג"ם.

7. פיקוח על קיום התנאים

- א. משרד האג"ם בתחנה ומשרד הרישוי של התחנה יפקחו על קיומם של התנאים. לשם כך ייעשו במידת הצורך, פעולות יזומות לגילויים ולמניעתם של מעשים שיש בהם משום הפרת התנאים.
- ב. משרדי הרישוי המרחביים והמחוזיים יבצעו בקרות עיתיות לבחינת מימוש אחריות התחנה כאמור בסעיף א לעיל – כלל הנתונים יוזנו למערכת שירת הסירנה בחלק של רישוי עסקים בהתאם למשימות השונות.
- ג. מלבד פעולות יזומות תבצע המשטרה פעילות אכיפה במקרים בהם עלה חשד להפרת התנאים שצורפו לרישיון, או שידיעה על מקרה מסוג זה או נסיבות העלולות לגרום לפגיעה בשלום הציבור ובטחונו, הגיעו אליה בדרך אחרת.
- ד. הטיפול בבקשות לרישיונות, שלילתם ואופן הפיקוח על עסקים טעוני רישוי ייעשו בהתאם לנהלי אג"ם.

8. ביטול פקודת קבע

פקודת הקבע 12.01.02 רישוי – מתן חוות דעת- התניית תנאים – פיקוח על הביצוע שפורסמה בשנת 1978 – בטלה.